

РЕШЕНИЕ

№ 25301

гр. София, 23.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 13 състав, в публично заседание на 02.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елица Райковска

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **5752** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 10, ал. 5 от ЗСПД.

АССГ е сезиран от Х. Т. Х. с жалба срещу заповед № ЗСПД/Д-С-ЛЮ/826/25.03.2026 г., издадена от и.д. Директора на ДСП Л.. Излага съображения за незаконосъобразност акта и моли да бъде отменен. Претендира разноси съгл. ЗА.

Ответникът не взема становище.

Съдът, след преценка на представените по делото доказателства, доводите и възраженията на страните в производството, намира за установено от фактическа страна следното:

На 11.03.2026 г. Х. Т. Х. е подала заявление-декларация за отпускане на еднократна помощ при раждане на живо дете по чл. 6 от ЗСПД, а именно А. М. Х., [дата на раждане] /л. 14/. Представено е удостоверение за раждане /л. 9/. На детето са направени всички задължителни имунизации, видно от служебна бележка /л. 11/.

Представено е писмо от ДАБ до Кмета на район Л. /л. 12/, в което е посочено, че А. М. Х., [дата на раждане] , е с предоставен хуманитарен статут в РБ, съгл. решение от 03.09.2025 г. на Председателя на ДАБ.

Видно от карта на чужденец /л. 10/ Х. Т. Х. е с предоставен хуманитарен статут. Такъв има и бащата на детето, видно от представеното решение на Председателя на ДАБ от 18.04.2023 г. /л. 28/. Решенията на Председателя на ДАБ за предоставяне на хуманитарен статут са приложени и за всички членове на семейството на жалбоподателката – самата нея и децата ѝ /л. 31 и сл./.

С атакуваната заповед /л. 13/ е отказана еднократна помощ на Тая Х. по съображения, че членовете на семейството на А. Х. са граждани на С. и няма сключена спогодба между РБ и С. за

заплащане на семейни помощи за деца.

Представени са доказателства за компетентност на органа, издал атакуваната заповед /л. 25/.

От правна страна:

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт (чл. 168, ал. 1 АПК) на основанията, посочени в чл. 146 АПК, съдът намира, че същият е издаден от компетентен орган – Директора на ДСП Л., съгл. чл. 10, ал. 4 от ЗСПД и с оглед представената заповед от 26.02.2026 г. /л. 25/. При издаването му е спазена предвидената в закона писмена форма и не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, предвидени в ЗСПД и Правилника за прилагането му.

Съгласно чл. 3 от ЗСПД право на семейни помощи за деца имат: 1. бременните жени - български граждани; 2. семействата на българските граждани - за децата, които отглеждат в страната; 3. семействата, в които единият от родителите е български гражданин - за децата с българско гражданство, които отглеждат в страната; 4. семействата на роднини, близки или приемни семейства - за децата, настанени по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето; 5. бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Спорът е правен и се свежда до въпроса дали са основания за отпускане на еднократна помощ по реда на ЗСПД за раждане на живо дете, доколкото не е налице международен договор между Република България и С., който да урежда на реципрочна основа отпускането на семейни помощи.

Трайна е съдебната практика на АССГ по дела, касаещи граждани с предоставен хуманитарен статут, че исканата помощ следва да бъде отпусната. В този смисъл са например Решение № 7922 от 21.12.2022 г. на АдмС - С. по адм. д. № 9746/2022 г., Решение № 2712 от 20.04.2023 г. на АдмС - С. по адм. д. № 11136/2022 г., Решение № 885 от 9.02.2024 г. на АдмС - С. по адм. д. № 10822/2023 г., Решение № 770 от 2.02.2024 г. на АдмС - С. по адм. д. № 11038/2023 г., Решение № 2174 от 31.03.2022 г. на АдмС - С. по адм. д. № 10464/2021 г. и други. Няма правно и фактическо основание в настоящото производство да се приеме обратното.

В посочените решения са изложени подробни мотиви, свеждащи се до това, че когато лицето е с хуманитарен статут, същото се ползва съгл. чл. 32 от ЗЧРБ с правата на постоянно пребиваващ чужденец, който от своя страна, съгл. чл. 26, ал. 2 от Конституцията на РБ /КРБ/ и чл. 3, ал. 1 от ЗЧРБ, има всички права по КРБ.

В решенията е прието също така, което се споделя напълно от настоящия състав, че цитираната по-горе норма на чл. 3, т. 5 от ЗСПД не е съобразена с разпоредбата на чл. 28, § 1 на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила, съгласно която държавите членки полагат грижи получилият статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила да получават в държавата членка, която им е предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава членка, и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на

условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

Следователно налице е противоречие на националните норми с нормите на Директива 2011/95/ЕС и Директива 2004/83/ЕО. България като държава членка в тази връзка е обвързана по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат с посочения акт, а именно получаване на необходимото социално подпомагане, което да е равностойно на предвиденото за гражданите на държавата членка.

В този смисъл националната правна уредба относно възможността за предоставяне на помощи за деца на чужденци с предоставена международна закрила, пребиваващи и отглеждащи децата си на територията на Република България, следва да се тълкува в съответствие с общностното право.

С оглед на изложеното атакуваната заповед се явява незаконосъобразна и следва да бъде отменена, като на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, делото следва да бъде изпратено като преписка на административния орган за ново произнасяне.

Процесуалният представител на жалбоподателката претендира разноски при условията на чл. 38 от ЗА, във връзка с което настоящият състав намира следното:

Видно от договора за правна защита и съдействие между адв. Г. и жалбоподателката, същият е сключен при условията на чл. 38 от ЗА вр. чл. 5, т. 1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа – адв. Г. е оказала безплатна правна помощ на жалбоподателката като материално затруднено лице. В тези случаи, съгл. чл. 38, ал. 2 от ЗА, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение, което се определя при условията на чл. 36, ал. 3 и ал. 4 от ЗА. Съгласно цитираните разпоредби възнаграждението се определя при отчитане на фактическата и правна сложност на случая, засегнатия интерес и др. и в съответствие с правила, установени в наредба, издадена от министъра на правосъдието съвместно с Висшия адвокатски съвет. В случая, такава наредба не е издадена, а размерите, установени от Наредба № 1/2004 г. могат и да не се приложат предвид Решение на Съда на Европейския съюз от 25 януари 2024 г. по дело С - 438/22, поради което и в конкретния спор с оглед ниската му фактическа и правна сложност, приключването му в едно съдебно заседание и наличието на значителна и еднопосочна съдебна практика по сходни казуси, съдът намира, че ответникът следва да бъде осъден да заплати на адв. Г. сумата от 150 евро – адв. възнаграждение.

Така мотивиран, Административен съд София-град, 13 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Х. Т. Х. заповед № ЗСПД/Д-С-ЛЮ/826/25.03.2026 г., издадена от и.д. Директора на ДСП Л.

ВРЪЩА преписката на Директора на ДСП Л. за ново произнасяне при съобразяване с мотивите, изложени в настоящето решение.

ОСЪЖДА ДСП Л. да заплати на адв. Г., САК, с личен номер [ЕГН], разноски за адв. възнаграждение по чл. 38 от ЗА в размер на 150 евро.

Решението е окончателно, съгл. чл. 10, ал. 6 от ЗСПД.

СЪДИЯ: